

Projekt

UCHWAŁA NR

RADY MIEJSKIEJ W OLECKU

z dnia 2020 r.

w sprawie zmiany budżetu Gminy Olecko na 2020 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, 1309, 1571, 1696, 1815) oraz art. 211, art. 212, art. 214, art. 215, art. 235 i art. 236 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 zm. z 2018 r. poz. 2245, z 2019 r. poz. 1649 i z 2020 r., poz. 284 i 374) Rada Miejska w Olecku wprowadza następujące zmiany w Uchwale Nr ORN.0007.141.2019 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Olecko na 2020 rok:

§ 1. 1. Zwiększa się plan dochodów o 404.036,68 zł, zgodnie z załącznikiem Nr 1.

2. Zwiększa się plan wydatków o 404.036,68 zł, zgodnie z załącznikiem Nr 2.

§ 2. Plan dochodów po zmianach wynosi 125.169.654,90 zł, z wyodrębnieniem na:

1. dochody bieżące - 109.040.518,74 zł;

2. dochody majątkowe - 16.129.136,16 zł

§ 3. Plan wydatków po zmianach wynosi 132.596.439,16 zł, z wyodrębnieniem na:

1. wydatki bieżące - 108.743.985,57 zł;

2. wydatki majątkowe - 23.852.453,59 zł, w tym inwestycyjne 21.911.449,59 zł.

§ 4. Dokonuje się zmian w planie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań realizowanych w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego, zgodnie z załącznikiem Nr 3.

§ 5. Dokonuje się zmian w planowanych kwotach dotacji udzielanych z budżetu gminy, realizowanych przez podmioty należące i nienależące do sektora finansów publicznych, zgodnie z załącznikiem Nr 4.

§ 6. Deficyt budżetu gminy nie ulega zmianie, zgodnie z załącznikiem Nr 5.

§ 7. W uchwale Nr BRM.0007.19.2020 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Olecko na 2020 rok § 5-6 otrzymują brzmienie:

„§ 5. 1. Zwiększa się limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych do wartości 11.526.784,26 zł, z przeznaczeniem na:

1) finansowanie zadania inwestycyjnego „Modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Olecko” w kwocie 2.000.000,00 zł,

2) finansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 5.426.784,26 zł,

3) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i papierów wartościowych w kwocie 4.100.000,00 zł,

2. Upoważnia się Burmistrza Olecka do zaciągnięcia zobowiązań długoterminowych z tytułu emisji papierów wartościowych do wysokości zwiększonego limitu - 11.526.784,26 zł”,

§ 6. 1. Zwiększa się deficyt budżetu gminy do wysokości 11.526.784,26 zł, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi ze sprzedaży papierów wartościowych emitowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego.

2. Przychody budżetu gminy w wysokości 11.526.784,26 zł oraz rozchody w kwocie 4.100.000,00 zł, zawiera załącznik nr 5.”.

§ 8. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Grzegorz Kłoczko

Plan dochodów budżetu gminy na 2020 rok

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
853			Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	123 133,00	3 384,00	126 517,00
	85311		Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	87 710,00	3 384,00	91 094,00
		2320	Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	87 710,00	3 384,00	91 094,00
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 913 067,98	399 392,68	2 312 460,66
	92109		Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	0,00	399 392,68	399 392,68
		6257	Dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	0,00	399 392,68	399 392,68
926			Kultura fizyczna	1 154 274,00	1 260,00	1 155 534,00
	92604		Instytucje kultury fizycznej	1 154 274,00	1 260,00	1 155 534,00
		0950	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	0,00	1 260,00	1 260,00
Razem:				124 765 618,22	404 036,68	125 169 654,90

Plan wydatków budżetu gminy na 2020 rok						
Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
750			Administracja publiczna	9 127 663,00	211 682,68	9 339 345,68
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	7 883 809,00	211 682,68	8 095 491,68
		4300	Zakup usług pozostałych	33 312,00	211 682,68	244 994,68
801			Oświata i wychowanie	37 543 570,08	0,00	37 543 570,08
	80101		Szkoły podstawowe	19 852 083,03	0,00	19 852 083,03
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	323 783,00	-270,00	323 513,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	0,00	270,00	270,00
	80104		Przedszkola	7 098 537,97	50 000,00	7 148 537,97
		2540	Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty	2 530 376,00	50 000,00	2 580 376,00
	80106		Inne formy wychowania przedszkolnego	441 455,00	-20 817,00	420 638,00
		2540	Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty	27 422,00	-20 817,00	6 605,00
	80149		Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	525 847,00	-29 183,00	496 664,00
		2540	Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty	354 119,00	-29 183,00	324 936,00
853			Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	160 553,13	91 094,00	251 647,13
	85311		Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	87 710,00	91 094,00	178 804,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	72 913,00	75 726,00	148 639,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	14 797,00	15 368,00	30 165,00
854			Edukacyjna opieka wychowawcza	1 395 870,00	100 000,00	1 495 870,00
	85415		Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	100 000,00	100 000,00	200 000,00
		3240	Stypendia dla uczniów	100 000,00	100 000,00	200 000,00
926			Kultura fizyczna	5 074 570,00	1 260,00	5 075 830,00

	92604		Instytucje kultury fizycznej	4 816 570,00	1 260,00	4 817 830,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	664 953,00	1 260,00	666 213,00
			Razem:	132 192 402,48	404 036,68	132 596 439,16

Dochody i wydatki związane z realizacją zadań realizowanych na podstawie umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego w 2020 roku

Klasyfikacja			Nazwa	Dochody ogółem	Wydatki ogółem	z tego				
Dz.	Rozdz.	§				Wydatki bieżące	w tym:			Wydatki majątk.
							wynagrodzenia	składki od wynagr.	dotacje	
600	60014		Drogi publiczne powiatowe	0	1 558 361	0	0	0	1 558 361	
		6300	Dotacja celowa na pomoc finansową dla powiatu na przebudowę drogi powiatowej nr 1814N Jaśki-Dobki w m. Jaśki od km0+000 do km 0+900, dł. 0,9 km	0	195 114				195 114	
		6300	Dotacja celowa na pomoc finansową dla powiatu na przebudowę drogi powiatowej nr 1746N Jeziorowskie - Leśny Zakątek - Czerwony Dwór - Cichy - Duły (dr.wojewódzka nr 655) na odcinku Cichy - Duły	0	833 809				833 809	
		6300	Dotacja celowa na pomoc finansową dla powiatu na przebudowę drogi powiatowej nr 1838N Gąski - Kijewo - Guty na odcinku Gąski - Kijewo		529 438				529 438	
750	75018		Urzędy marszałkowskie	0	3 950	3 950	0	0	3 950	
		2710	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między j.s.t. na dofinansowanie własnych zadań bieżących	0	3 950	3 950		3 950		
801	80195		Oświata i wychowanie - pozostała działalność		3 450	3 450	0	0	3 450	

		2310	Dotacje celowe przekazane gminie na zadania bieżące realizowane na podst. porozumień między j.s.t.	0	3 450	3 450			3 450	
853	85311		Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	91 094	178 804	178 804	148 639	30 165	0	0
		2320	Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jst.	91 094	0					
		4010	Wynagrodzenia osobowe	0	148 639	148 639	148 639			
		4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	0	30 165	30 165		30 165		
921	92116		Biblioteki	40 000	400 000	400 000	0	0	400 000	0
		2320	Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jst.	40 000	0					
		2480	Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury	0	400 000	400 000			400 000	
OGÓŁEM:				131 094	2 144 565	586 204	148 639	30 165	407 400	1 558 361

Zestawienie planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu gminy, realizowanych przez podmioty należące i nienależące do sektora finansów publicznych w 2020 r.

Lp	Dz.	Rozdz.	§	Nazwa zadania / podmiotu	Kwota dotacji	
					podmiotowej	celowej
Dotacje dla podmiotów należących do sektora finansów publicznych						
1	750	75018	2710	Działania związane z integracją europejską (biuro w Brukseli) / Województwo Warmińsko - Mazurskie		3 950,00
2	801	80195	2310	Nauczanie religii Kościoła Zielonoświątkowego / Gmina Gołdap		3 450,00
3	600	60014	6300	Remont drogi powiatowej nr 1746N Jeziorowskie-Leśny Zakątek-Czerwony Dwór-Cichy-Duły(dr.woj.Nr 655) na odcinku Cichy-Duły		833 809,00
4	600	60014	6300	Przebudowa drogi powiatowej nr 1814N Jaśki-Dobki		195 114,00
5	600	60014	6300	Przebudowa drogi powiatowej nr 1838N Gąski -Kijewo-Guty na odcinku Gąski-Kijewo		529 438,00
6	921	92109	2480	Dofinansowanie działalności statutowej Regionalnego Ośrodka Kultury "Mazury Garbate"	2 545 564,00	
7	921	92109	6220	Dotacja celowa na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji"Współpraca transgraniczna Polska- Rosja 2014-2020"		382 643,00
8	921	92116	2480	Prowadzenie Biblioteki Miejsko - Powiatowej / Regionalny Ośrodek Kultury "Mazury Garbate"	400 000,00	
Dotacje dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych						
1	630	63003	2360	Systematyczne działania upowszechniające aktywność turystyczną wśród mieszkańców gminy Olecko, których efektem będzie publiczna prezentacja walorów turystycznych gminy. Upowszechnianie walorów turystycznych gminy poprzez m.in. udział w targach turystycznych; imprezy turystyczne, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży; konferencje, seminaria dotyczące rozwoju turystyki; promowanie lokalnych produktów i atrakcji		7 000,00

				turystycznych; wydawnictwa o charakterze turystycznym (przewodniki, foldery, katalogi, informatory itp.)		
1	801	80101	2540	Spółeczna Szkoła Podstawowa STO w Olecku	166 700,00	
2	801	80104	2540	Przedszkole Niepubliczne "Jedyneczka"	934 078,00	
3	801	80104	2540	Przedszkole Niepubliczne "Smyk"	697 073,00	
4	801	80104	2540	Przedszkole Niepubliczne "Bajka"	348 537,00	
5	801	80104	2540	Przedszkole Niepubliczne "Kubuś i Przyjaciele"	550 688,00	
6	801	80104	2540	Przedszkole Niepubliczne " Niebieski Zakątek "	50 000,00	
7	801	80149	2540	Przedszkole Niepubliczne "Jedyneczka"	276 942,00	
8	801	80149	2540	Przedszkole Niepubliczne "Smyk"	14 865,00	
9	801	80149	2540	Przedszkole Niepubliczne "Bajka"	11 811,00	
10	801	80149	2540	Przedszkole Niepubliczne "Kubuś i Przyjaciele"	11 811,00	
11	801	80149	2540	Przedszkole Niepubliczne" NIEBIESKI ZAKĄTEK"	9 507,00	
12	801	80106	2540	Przedszkole Niepubliczne" NIEBIESKI ZAKĄTEK"	6 605,00	
13	801	80150	2540	Spółeczna Szkoła Podstawowa STO w Olecku	60 403,00	
14	851	85154	2360	1. Organizacja czasu wolnego w okresie wakacji dla dzieci i młodzieży do lat 16, zamieszkałych na terenie gminy Olecko poprzez zorganizowanie półkolonii, kolonii lub obozów z elementami profilaktyki uzależnień. 2. Organizacja i zagospodarowanie czasu wolnego z elementami profilaktyki uzależnień, dla dzieci i młodzieży z gminy Olecko, zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez działania pedagogów ulicznych. 3. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczych wsparcia dziennego poprzez prowadzenie dwóch świetlic.		187 000,00

15	854	85404	2540	Przedszkole Niepubliczne "Jedyneczka"	31 325,00	
16	854	85404	2540	Przedszkole Niepubliczne "Smyk"	4 731,00	
17	854	85404	2540	Przedszkole Niepubliczne "Bajka"	4 730,00	
18	854	85404	2540	Przedszkole Niepubliczne "Kubuś i Przyjaciele"	4 730,00	
19	855	85505	2830	Opieka nad dzieckiem w żłobku lub klubie dziecięcym		186 000,00
20	921	92105	2360	1. Organizacja animacji bądź gier miejskich dla mieszkańców gminy, w szczególności dzieci i młodzieży, zwiększających ich aktywność kulturalną, pobudzających ich do aktywności społecznej. 2. Organizacja wydarzeń kulturalnych zwiększających świadomość kulturalną i prezentujących twórczość artystyczną mieszkańców gminy.		25 000,00
21	926	92605	2360	1. Działania sportowo-rekreacyjne dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów klas I-III szkół podstawowych. 2. Systematyczne zajęcia sportowe w danej dyscyplinie sportowej, w tym udział w rywalizacji sportowej, których uczestnikami są w szczególności dzieci i młodzież. 3. Działania dotyczące upowszechniania aktywności ruchowej w rodzinie „Rodzina aktywna fizycznie”. 4. Działania sportowo-rekreacyjne dla osób starszych zmierzające do poprawy ich kondycji fizycznej.		220 000,00
Ogółem:					6 130 100,00	2 573 404,00

Przychody i rozchody budżetu w 2020 roku

Lp	Treść	Klasyf.	Plan na 2020 rok	Zmiana	Plan po zmianach na 2020 rok
A	Planowane dochody		124 765 618,22	404 036,68	125 169 654,90
A1	Dochody bieżące		109 035 874,74	4 644,00	109 040 518,74
A2	Dochody majątkowe		15 729 743,48	399 392,68	16 129 136,16
B	Planowane wydatki (B1+B2)		132 192 402,48	404 036,68	132 596 439,16
B1	Wydatki bieżące		108 339 948,89	404 036,68	108 743 985,57
B2	Wydatki majątkowe		23 852 453,59		23 852 453,59
C	Nadwyżka / deficyt (A-B)		-7 426 784,26	0,00	-7 426 784,26
D	Finansowanie (Przychody - Rozchody)		7 426 784,26	0,00	7 426 784,26
D1	Przychody		11 526 784,26	0,00	11 526 784,26
1	Inne papiery wartościowe	931	11 526 784,26		11 526 784,26
2	Wolne środki, o których mowa w art.217 ust.2 pkt 6 uofp	950	0,00	0,00	0,00
D2	Rozchody		4 100 000,00	0,00	4 100 000,00
1	Splata kredytów	992	1 100 000,00	0,00	1 100 000,00
2	Wykup innych papierów wartościowych (wykup obligacji komunalnych)	982	3 000 000,00	0,00	3 000 000,00

Uzasadnienie

Dochody (ogółem zwiększa się o kwotę 404.036,68 zł)

W dz. 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – zwiększa się plan dochodów o kwotę 3.384,00 zł w związku ze zwiększeniem dofinansowania ze środków samorządu powiatowego na Warsztaty Terapii Zajęciowej w Olecku.

W dz. 921- Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego - zwiększa się plan dochodów o kwotę 399.392,68 zł tworząc jednocześnie rozdział i paragraf w tym dziale (921.92109 § 6257) z tytułu wpływu środków z funduszy europejskich za zakończone zadanie w 2019 r i nie zwróconych w 2019 r. –„ Przebudowa świetlicy wiejskiej w Sedrankach”.

W dz. 926 – Kultura fizyczna – zwiększa się plan dochodów o kwotę 1.260,00 zł z tytułu otrzymanego odszkodowania za stłuczoną szybę na trybunach Hali „Lega”, tworząc jednocześnie paragraf 0950 w tym rozdz. (926.92604 § 0950).

Wydatki (ogółem zwiększa się o kwotę 404.036,68 zł)

W dz. 750 – Administracja publiczna- zwiększa się plan wydatków o kwotę 211.682,68 zł w związku z zabezpieczeniem prawidłowego funkcjonowania urzędu miejskiego.

dz. 801 – Oświata i wychowanie- zmienia się plan wydatków w kwocie 270,00 zł między paragrafami: przenosi się środki z (801.80101§ 4210) na paragraf (801.80101§ 4610) z przeznaczeniem na zabezpieczenie środków na pokrycie kosztów sądowych oraz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, zasądzonych wyrokiem sądu -w SP w Judzikach,

oraz w rozdz. 80106 § 2540 zmniejsza się dotację podmiotową w kwocie 20.817,00 zł i w rozdz.80149 § 2540 zmniejsza się dotację podmiotową w kwocie 29.183,00 zł z przeznaczeniem na zapewnienie dodatkowych środków finansowych w kwocie 50.000,00 zł w związku z przekształceniem się Punktu Przedszkolnego „Niebieski Zakątek” na Niepubliczne Przedszkole „Niebieski Zakątek” wyodrębniając jednocześnie nową placówkę oświatową w rozdz. 801.80104 § 2540 .

W dz. 853- Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – zwiększa się plan wydatków o kwotę 91.094,00 zł z tytułu dofinansowania ze środków samorządu powiatowego działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej .

W dz. 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza – zwiększa się plan wydatków o kwotę 100.000,00 zł z przeznaczeniem na stypendia dla uczniów o charakterze socjalnym.

W dz. 926- Kultura fizyczna – zwiększa się plan wydatków o kwotę 1.260,00 zł w rozdz.92604 § 4210 z przeznaczeniem na zakup i montaż stłuczonej szyby za otrzymane odszkodowanie.